

har seet en Berettigelse og en Opfordring for Regjeringen til at søge denne vigtige Frihed ordnet ad Lovens Vej, saaledes miskjende vi ikke, at det foreliggende Lovforslag ikke bidrager lidet til denne Opgaves Løsning. De Forandringer, vi ville indstille til Thingets Billigelse, ere derfor af en mere underordnet Besskaffenhed og tilsigte kun at give Lovforslagets Principer større Fasthed og Reenhed, saavel som at borttage, hvad der efter vort Skjøn uden Nødvendighed kun vilde være bebyrdende saavel for Literaturen i Almindelighed, som for dem, der ved deres borgerlige Stilling holde Pressen i dens stadige Gang. Disse vore Endringsforslag skulle vi knytte til hver enkelt Paragraph.

§ 1.

Efter denne Paragraph, saaledes som den foreligger, skal Bogtrykkerens Navn tilligemed Trykkestedet ansføres paa ethvert Skrift, som trykkes her i Riget, under Ansvar for Bogtrykkeren, og, naar han ikke kan udfindes, for den, der forhandler eller paa anden Maade uddeler Skriftet. Udvalget erkjender vel det Rigtige i det til Grund liggende Princip, men vi troe ikke, at det bør gennemføres i det Omfang, som kunde synes at følge af Paragraphens Ord; thi efter disse skal Reglen tagttages ved ethvert Skrift, der trykkes her i Riget, men det skjønnes ikke, at det kan have nogen Interesse for det Offentlige, at dette overholdes ved Skrifter, der undtagelsesviis trykkes, uden paa nogen Maade at være bestemte til Offentliggjørelse. Heller ikke troe vi, at Underansvaret bør hvile paa Enhver, der maatte afhænde eller bortforære enkelte Exemplarer af et saadant Skrift. Vi foreslaae derfor, at der istedenfor Ordene „trykkes her i Riget“ i første Linie sættes, hvad der visnok og har været Udfastets Mening, „her i Riget offentliggjøres ved Trykken“, og at Ordene „der forhandler eller paa anden Maade uddeler Skriftet“ ombyttes med „der har Dplag af Skriftet til Forhandling eller Uddeling“. Ligeledes har Udvalget meent, at Straffens mindste Grad kunde nedsættes til 5 Rbd., idet man er gaaet ud fra, at Udeladelsen af Bogtrykkerens Navn og Trykkestedet undertiden kunde være meget ubehagelig, og derfor antog, at en saadan

Forseelse maatte kunne blive tilstrækkeligt anseet med en Mulct, som den foreslaaede.

§ 2

bestemmer en Mulct fra 20 Rbd. til 500 Rbd. for urigtig eller falsk Angivelse af Bogtrykkeren. Da enhver falsk „Angivelse“ tillige er en „urigtig“ Angivelse, have vi troet at burde foreslaae, at hiint førstnævnte Tillægsord udgaaer, saameget mere, som det ikke er os ganske klart, hvad det er for en Begrebsforskjellighed, man hermed har villet udtrykke, eftersom de almindelige Begreber om Falsk som Forbrydelse neppe kunne overføres paa det her nævnte Forhold. Ligeledes foreslaae vi af lignende Grunde, som ved § 1, Mulctens mindste Grad sat ned til 10 Rbd., og Ordene „forhandler eller paa anden Maade uddeler Skriftet“ ombyttede med „har Dplag af Skriftet til Forhandling eller Uddeling“. Som Redactionsforandring foreslaaes „Bogtrykkeren“ forandret til „Bogtrykker“.

§ 3

indeholder Reglen for, hvem Ansvaret for det ved Pressen offentliggjorte Skrift skal paahvile. Under søger man, hvad det egentlig er, der giver Presseseorseelsen, som saadan, dens Særkende, forekommer det os at være det, at den forbryderiske Tanke igjennem Pressen er bleven gjort tilgængelig for Enhver. Den umiddelbare Virkning af det mundtlige Ord er indskrænket til Grændserne af det Rum, indenfor hvilket det er hørbart, men for det trykte Ord er ingen Grændser i Rummet. Den egentlige Skyldige i en Presseforseelse er derfor ikke den, der har undfanget Tanken eller givet den Ord, men den, der har villet og bevirket Tankens Offentliggjørelse ved Pressen. Derfor giver den anførte § 91 af Grundloven heller ikke en Ret til at lade sine Tanker trykke, thi Trykningen kunde tværksættes saaledes, at det ikke var en Offentliggjørelse, men derimod bestemtere en Ret til at offentliggjøre sine Tanker ved Trykken.

Med Diet heftet paa denne Betragtningssmaade, som ogsaa forekommer os at ligge til Grund saavel for nærværende, som for Regjeringens oprindelige Lovforslag, have vi derfor søgt en saadan Affattelse af Paragraphen, at paa den ene Side den egentligen Skyldige